

บันทึก

เรื่อง บำนาญของขุนประเสริฐศุภมาตรา

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีหนังสือที่ ๑๐๒๔๙/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๐๓ แจ้งว่า กระทรวงการคลังขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นในปัญหา บำนาญขุนประเสริฐศุภมาตรา ซึ่งขุนประเสริฐศุภมาตรามีความเห็นขัดแย้งกับกระทรวงการคลัง ในกรณีที่กระทรวงการคลังเรียกเงินบำนาญที่ขุนประเสริฐศุภมาตราได้รับไปส่งคืนคลัง โดย กระทรวงการคลังเห็นว่า ขุนประเสริฐศุภมาตราได้รับบำนาญเหตุพทุพพลภาพตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๔๗๗ต่อมาได้เข้าทำงานในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จึงได้รับบำนาญควบกับเงินเดือน ตลอดมา ภายหลังขุนประเสริฐศุภมาตราได้รับการยกฐานะให้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตาม พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๙ ซึ่งประกาศใช้เมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๐ โดยได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นพิเศษ ตามคำสั่ง กระทรวงศึกษาธิการ ที่ ป.๔๖๖/๒๕๐๑ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๐๑ กระทรวงการคลังจึงถือว่า ขุนประเสริฐศุภมาตราเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญกลับเข้ารับราชการใหม่ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๐ และเงินเดือนใหม่สูงกว่าเงินเดือนเดิม จึงให้งดบำนาญตามมาตรา ๓๕ พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๙๙ แต่ตามข้อเท็จจริงแล้วปรากฏว่าขุนประเสริฐ ศุภมาตราได้รับบำนาญควบกับเงินเดือนต่อมาจนถึงสิ้นเดือนธันวาคม ๒๕๐๑ จึงเป็นการเบิกเงิน บำนาญเกินไปเป็นเวลา ๒ ปี กระทรวงการคลังจึงเรียกเงินบำนาญที่ขุนประเสริฐศุภมาตราได้รับ เกินไปส่งคืนคลัง ขุนประเสริฐศุภมาตราได้มีหนังสือยืนยันที่จะไม่ยอมชดใช้เงินดังกล่าวและขอให้ กระทรวงการคลังสั่งจ่ายบำนาญต่อไปจนกว่าขุนประเสริฐศุภมาตราจะออกจากราชการ โดยขุน ประเสริฐศุภมาตรามีความเห็นว่า ขุนประเสริฐศุภมาตรามีฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนโดยอาศัย อำนาจตามมาตรา ๑ และมาตรา ๕ พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๙ จึงมิได้ถือว่าเป็นการกลับเข้ารับราชการใหม่ เพราะมิได้มีการยื่นใบสมัครหรือรับและเซ็น ทราบคำสั่ง ขุนประเสริฐศุภมาตราเป็นข้าราชการพลเรือนโดยกฎหมาย และการที่จะนำมาตรา ๓๐ (จ) พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๙๙ มาใช้บังคับแก่ขุนประเสริฐศุภมาตรานั้นเป็น การฝืนข้อความในพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๙ เพราะ พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ที่กล่าวมานี้ใช้บังคับแก่การเข้ารับราชการ ใหม่จริงๆ โดยมีนิติกรรมสมัครเข้ารับราชการหรือลงนามรับทราบคำสั่ง

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๕) ได้พิจารณาแล้วมีความเห็นดังต่อไปนี้

ในกรณีที่กระทรวงการคลังถือว่าขุนประเสริฐศุภมาตราเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญกลับเข้ารับราชการใหม่และเงินเดือนใหม่สูงกว่าเงินเดือนเดิม จึงให้ดำนานาญตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๙๙ พร้อมทั้งเรียกเงินบำนาญที่ขุนประเสริฐศุภมาตราได้รับเก็บไปส่งคืนคลังนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นว่าการพิจารณาบทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวแล้ว เกี่ยวกับการกลับเข้ารับราชการใหม่ จะเห็นได้ว่าไม่มีข้อความใดกำหนดว่าอย่างไรจึงจะเรียกว่ากลับเข้ารับราชการใหม่ กรณีขุนประเสริฐศุภมาตรานี้จึงอยู่ไม่ได้เป็นการกลับเข้ารับราชการใหม่ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ แต่เป็นการกลับเข้ารับราชการใหม่ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๙ ขุนประเสริฐศุภมาตราจึงมีฐานะเป็นผู้กลับเข้ารับราชการใหม่ตามนัยแห่งบทบัญญัติมาตรา ๓๐^๑ พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๙๙ จึงต้องอยู่ภายใต้การควบคุมการจ่ายบำนาญตามนัยมาตรา ๓๕^๒ แห่ง

^๑ พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๙๙

มาตรา ๓๐ ข้าราชการผู้ใด

ฯลฯ

ฯลฯ

(๓) ออกจากราชการโดยได้รับหรือมีสิทธิที่จะรับบำเหน็จหรือบำนาญแล้ว

ถ้าภายหลังได้เข้ารับราชการใหม่ ให้คิดเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญเฉพาะการรับราชการครั้งใหม่เท่านั้น

ความในมาตรานี้มิให้ใช้บังคับแก่

ฯลฯ

ฯลฯ

(๔) ข้าราชการซึ่งได้รับหรือมีสิทธิในบำนาญปกติแล้ว ภายหลังกลับเข้ามารับราชการใหม่ และเลิกรับบำนาญในขณะที่ยังกลับเข้ารับราชการใหม่นั้น

การบอกเลิกรับบำนาญดังกล่าวใน (๔) จะต้องกระทำเสียภายในสามสิบวันนับแต่วันกลับเข้ารับราชการใหม่

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒ มาตรา ๓๕ ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติมาตรา ๓๐ วรรค ๓ (ง) และ (จ) ข้าราชการผู้ซึ่งได้รับหรือมีสิทธิในบำนาญปกติแล้ว ภายหลังกลับเข้ามารับราชการใหม่ ถ้าเงินเดือนที่ได้รับในขณะที่ยังกลับเข้ารับราชการครั้งใหม่น้อยกว่าเงินเดือนเดิมเมื่อก่อนออกจากราชการ จะขอรับบำนาญรวมกันไปด้วยก็ได้ แต่ถ้าเงินเดือนรวมกับบำนาญสูงกว่าเงินเดือนเดิม ต้องลดบำนาญลงในระหว่างที่ยังรับราชการครั้งหลัง จนเงินเดือนใหม่รวมกับบำนาญไม่สูงกว่าเงินเดือนเดิม ถ้าเงินเดือนใหม่เท่าหรือสูงกว่าเงินเดือนเดิม ก็ให้ดำนานาญในระหว่างนั้น เมื่อออกจากราชการตอนหลังให้คำนวณบำนาญโดยคิดเฉพาะจำนวนเงินเดือนที่ได้รับจริงในตอนใหม่ และเฉพาะเวลาราชการในตอนใหม่บวกเข้ากับบำนาญเดิม บำนาญในตอนหลังนี้จะเปลี่ยนเป็นขอรับบำเหน็จแทนก็ได้

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ
บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๙๙

ส่วนในกรณีที่ว่า ข้าราชการประจำจะต้องส่งเงินบำนาญที่เบิกเกินไปเป็น
เวลา ๒ ปีคืนคลังหรือไม่นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็น ว่า ข้าราชการประจำจะต้องส่ง
เงินบำนาญที่เบิกเกินไปส่งคืนคลังตามที่กระทรวงการคลังเรียกร้องโดยเห็นว่าการที่
กระทรวงการคลังเรียกร้องให้ข้าราชการประจำส่งบำนาญคืนคลังตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม
๒๕๐๐ เป็นต้นไปนั้นถูกต้องแล้ว ทั้งนี้ เพราะข้าราชการประจำตกอยู่ภายใต้การบังคับใช้
พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ
บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๙๙ ตามนัยแห่งบทบัญญัติมาตรา ๓๐ ตั้งแต่
วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๐ เป็นต้นไป ซึ่งเป็นระยะเวลาที่ข้าราชการประจำได้รับเงินเดือนใน
ฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนในกระทรวงทบวงกรม
ฝ่ายพลเรือน ภายใต้การควบคุมการจ่ายเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญของกระทรวงการคลัง

(ลงชื่อ) เสกส บุนยัยฐิติ

(นายเสกส บุนยัยฐิติ)

รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

รักษาราชการแทนเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๐๕